

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/142724,Konferencja-naukowa-Wie-s-wobec-komunizmu-w-Europie-Srodkowo-Wschodniej-i-Rosji-w.html>
01.03.2026, 06:38

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Wieś wobec komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej i Rosji w XX wieku” – Warszawa 11-12 maja 2021

Transmisja na kanale IPNtv

11.05.2021

The poster features a large red diagonal banner across a background image of a rural landscape with haystacks. The banner contains the following text:

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

WIEŚ

**WOBEK KOMUNIZMU
W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ
I ROSJI W XX WIEKU**

Organizator: Biuro Badań Historycznych
11-12 maja 2021 r., godz. 10.00 on-line: platforma zoom

Oglądaj na: YouTube | IPN-tv Konferencje oraz na facebookcom/ipngovpl

Fot. NAC

Obrady konferencji prowadzone będą w języku polskim i angielskim z tłumaczeniem symultanicznym. Wybór języka dostępny po dołączeniu do konferencji online.

Aby dołączyć należy kliknąć LINK:

<https://us02web.zoom.us/j/86732889310?pwd=czVqVzVyakdiQ1BScTZhazdETWF0QT09>

Passcode: 459721

Transmisja na żywo:

LINKI do PANELI

PANEL 1

11.05.2021

godz. 10:00-12:30

PANEL2

11.05.2021

godz. 13:00-15:00

PANEL3

11.05.2021

godz. 16:30-18:30

PANEL4

12.05.2021

godz. 9:00-11:00

PL Nazwa playlisty: Wieś wobec komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej i Rosji w XX wieku – międzynarodowa konferencja naukowa

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLqh0OnxCcUeTPT-WQITczANFEAyUPfdyp>

Ideologia marksistowska odwoływała się do kategorii sprawiedliwości społecznej jako płaszczyzny rozwiązania różnego rodzaju nierówności/napięć. W Europie Środkowej i Wschodniej wieś, z jej

strukturą wewnętrzną oraz szczególnym typem własności: pośrednim między anachronicznym „feudalizmem” a zmodernizowaną własnością kapitalistyczną, pełna zaś była bólczek. Karol Marks przewidywał, że „każda reforma [...] pozostanie utopią, dopóki rewolucja proletariacka i [...] kontrrewolucja nie zmierzają się zbrojnie w wojnie światowej” (K. Marks, *Praca najemna i kapitał*, Warszawa 1949, s. 74). Liczył mocno na to, że „bije godzina prywatnej własności [...] i wywłaszczyciele zostaną wywłaszczeni” (K. Marks, *Tendencja dziejowa kapitalistycznej akumulacji*, Warszawa 1949, s. 433).

Rewolucja październikowa w Rosji (1917) i następująca po niej kolektywizacja rolnictwa, stała się pierwszą – udaną zresztą – próbą ideologicznie umotywowanej przebudowy, gdzie wieś otrzymała nowe oblicze, zarówno pod względem własności jak też ułożenia samego chłopstwa. Natomiast po II wojnie światowej, model sowiecki miał się stać oficjalnym kierunkiem działań w poszczególnych krajach będących pod dominacją ZSRR. W Polsce, i nie tylko tam, rozpoczynała się swoista epopeja, polegająca na wielowymiarowej próbie „pegeeryzacji” wsi: poczynawszy od fizycznej likwidacji rolnictwa indywidualnego, po starania o zmianę mentalności wiejskiej i uczynienie z chłopów zaplecza partii komunistycznej. W wielu miejscach nigdy jednak nie doszło do „dokończenia budowy socjalizmu na wsi”.

W gronie najwybitniejszych specjalistów z Polski i ze świata, będziemy się zastanawiać nad tymi wszystkimi procesami. Zebrani badacze, w ujęciu komparatystycznym, spróbują spojrzeć na wieś polską oraz środkowoeuropejską jako przestrzeń wielkiej historycznej metamorfozy w XX w.

Program konferencji

11 maja 2021

10.00–10.30 – otwarcie konferencji: prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek

10.30–12.30

Panel 1. „Polityka władz komunistycznych wobec rolnictwa i reakcje ludności wiejskiej w ZSRS i nie tylko (1917–1939)”

Prowadzenie: dr hab. Mirosław Szumiło (Instytut Pamięci Narodowej/Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

- prof. Marek Kornat (Instytut Historii PAN/Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
- prof. Robert Litwiński (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
- dr hab. Robert Kuśnierz, prof. AP (Akademia Pomorska w Słupsku)
- dr hab. Jan Jacek Bruski, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński)
- dr Ireneusz Maj (Uniwersytet Jagielloński)
- prof. Przemysław Waingertner (Uniwersytet Łódzki)

12.30–13.00 – przerwa na kawę

13.00–15.00

Panel 2. „Wieś wobec komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej 1944–1989”

Prowadzenie: prof. Marek Wierzbicki (Instytut Pamięci Narodowej/Katolicki Uniwersytet Lubelski)

Jana Pawła II)

- dr Jiri Urban (Univeristy of Pardubice/Institute for the Study for Totalitarian Regime, Prague)
- prof. Sorin Radu (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)
- prof. Stephen Wheatcroft (Univeristy of Melbourne)
- prof. Zsuzsanna Varga (Uniwersytet Eotyosa Loranda, Budapeszt)
- prof. Hiroaki Kuromiya (Indiana University)

15.30-16.30 – przerwa obiadowa

16.30-18.30

Panel 3. „Wieś w państwie i społeczeństwie polskim pod rządami komunistów”

Prowadzenie: dr hab. Marcin Kruszyński, prof. LAW (Instytut Pamięci Narodowej/Lotnicza Akademia Wojskowa w Dęblinie)

- prof. Dariusz Jarosz (Instytut Historii PAN);
- dr Sylwia Straszak – Chandocha (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)
- dr hab. Ewelina Szpak, prof. IH PAN (Instytut Historii PAN)
- prof. Cecylia Leszczyńska (Uniwersytet Warszawski)
- dr Tomasz Osiński (Instytut Pamięci Narodowej/Lotnicza Akademia Wojskowa w Dęblinie)

12 maja 2021

9.00-11.00

Panel 4. „Represje i opór na wsi w »Polsce Ludowej«”

Prowadzenie: dr hab. Sebastian Piątkowski (Instytut Pamięci Narodowej)

- prof. Romuald Turkowski (Uniwersytet Warszawski)
- prof. Janusz Wrona (Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej)
- dr hab. Karol Sacewicz (Instytut Pamięci Narodowej/Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie)
- dr Tomasz Kozłowski (Instytut Pamięci Narodowej/Instytut Studiów Politycznych PAN)
- dr Małgorzata Choma-Jusińska (Instytut Pamięci Narodowej)

11.00 – zakończenie konferencji

Pliki do pobrania

[Program konferencji naukowej „Wieś wobec komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej i Rosji w XX wieku” – Warszawa 11-12 maja 2021 \(pdf, 3.93 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Zapowiedź